

REZULTATI RADA MINISTARSTVA EKONOMSKOG RAZVOJA

Naziv aktivnosti	Efekti	Ključna poruka
Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2024. godinu	Očekivani efekti Programa za 2024.god.: <ul style="list-style-type: none"> • Podsticanje investicionih aktivnosti; • Stvaranje dodatne vrijednosti proizvoda i usluga i proširenje assortimenta; • Smanjenje regionalnih razlika; • Poboljšanje plasmana na ino tržišta. 	Stvaranje novog ekonomskog modela zasnovanog na znanju i inovacijama uz jačanje domaće proizvodnje i izvozne orijentisanosti i MSP sektora
Program za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u sektoru industrije za 2024.g.	Očekivani efekti: <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje inovativnih tehnologija u proizvodnje procese, • Uspostavljanje održivih sistema upravljanje energijom, • Povećanje upotrebe dostupnih izvora obnovljive energije. 	Modernizacija prerađivačke industrije kroz uvođenje inovativnih tehnologija i opreme, pametnih i digitalnih rješenja, standarda za upravljanje energijom i obuku zaposlenih.
Nova Industrijska politika 2024-2028.	Očekivani efekti: <ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj zaposlenih u sektoru industrije (B-E) kao i broj zaposlenih u sektoru prerađivačke industrije; - Povećan izvoz sektora industrije (B-E); - Povećanje investicija u osnovna sredstva u sektoru industrije (B-E) i prerađivačke industrije; - Bolji rang u Globalnom indeksu inovativnosti (GII); - Bolji rezultat i rang u Indeksu održive konkurentnosti (GSCI). 	Stvaranje konkurentnije industrijske baze za bolji pristup jedinstvenom tržištu EU. Povećanje konkurenčnosti crnogorske industrije kroz stimulisanje privredne aktivnosti u sektoru industrije i proizvodnje proizvoda koji stvaraju veću dodatu vrijednost. Digitalna transformacija i unapređenje inovativnih performansi preduzeća, kao i njihova transformacija ka zelenom, održivom poslovanju.

Predlog zakona o potrošačkim kreditima	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predlog zakona sadrži niz mjera koje će imati pozitivne efekte na potrošače, kao što su: • Ukipanje naknada za obradu i prijevremenu otplatu kredita; • Propisana navjša dozvoljena efektivna kamatna stopa na potrošačke kredite; • Zaštitne mjere za potrošače koji imaju poteškoća u izmirenju obaveza prije pokretanja postupka prinudne naplate; • Uspostavljanje procedura za rano prepoznavanje potrošača sa poteškoćama u izmirenju obaveza; • Transparentno oglašavanje ponude kredite i adekvatno informisanje potrošača u svakom segmentu procesa kreditiranja • Unaprijeđen pravni okvir koji uređuje oblast potrošačkog kreditiranja, pogotovo u dijelu stambenih kredita; • Doprinos u ispunjavanju završnog mjerila za poglavlje 28 	<p>Stvaranje jedinstvenog pravnog okvira kojim se uređuje oblast potrošačkog kreditiranja u skladu sa pravnom tekovinom EU;</p> <p>Zaštita životnog standarda potrošača kroz mjere ukidanja određenih naknada, propisivanja najviše dozvoljene efektivne kamatne stope, kao i mjerama koje omogućavaju pravovremeno reagovanje i sprječavanju finansijskih problema kod potrošača, što će omogućiti kreditorima da predlože mjere za olakšanje otplate kredita u slučaju poteškoća</p>
Akcija „Limitirane cijene“ (Odluka o privremenim mjerama za ograničavanje cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi i listi proizvoda	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Limitiranje i smanjenje cijena za 70 proizvoda, odnosno preko 1000 artikala obuhvaćenih Odlukom; • Stabilizacija i smanjenje stope inflacije; • Zaštita životnog standarda potrošača, naročito najugroženijih kategorija stanovništva; • Doprinos jačanju konkurentnosti domaćih proizvođača kroz povećanu dostupnost domaćih proizvoda obuhvaćenih odlukom. • 	<p>Ograničen rast cijena 70 proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi;</p> <p>Zaštita životnog standarda građana, naročito najugroženijih kategorija stanovništva,</p> <p>Doprinos otklanjanju štetnih posljedica inflacije i smanjenje inflatornih očekivanja;</p>
Zakon o izmjenama i dopunama zakona o	<p>Očekivani efekti:</p>	<p>Donošenjem ovog zakona stvoreni su uslovi za privremeno zatvaranje pregovaračkog</p>

autorskom i srodnim pravima	<ul style="list-style-type: none"> • Stvoren su uslovi za privremeno zatvaranje poglavlja 7 – pravo intelektualne svojine; • Unaprijeđen položaj nosilaca prava intelektualne svojine; • Unaprijeđen sistem zaštite prava intelektualne svojine. 	poglavlja 7 – Pravo intelektualne svojine, jačanje administrativnih kapaciteta i efikasnu implementaciju propisa iz oblasti intelektualne svojine
Zakon o elektronskim komunikacijama	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predlogom zakona o elektronskim komunikacijama izvršena su značajna unapređenja određenih rješenja u odnosu na važeći zakon, a one se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitet usluga: Građani će imati pristup kvalitetnijim telekomunikacionim uslugama po konkurentnijim cijenama, zahvaljujući unaprijeđenoj regulativi koja podržava fer konkurenциju među operatorima. - Poboljšana zaštita potrošača: Novi zakonski okvir dodatno štiti prava korisnika elektronskih komunikacija, omogućavajući im transparentnije usluge, bržu reakciju na pritužbe i bolju zaštitu privatnosti. - Veća digitalna povezanost: Implementacija novih tehnoloških rješenja, uključujući 5G mreže i širenje širokopojasnog interneta, omogućava građanima bolje digitalne usluge, naročito u ruralnim područjima. - Sigurnije mreže: Zahvaljujući primjeni standarda iz EU regulative, građani mogu koristiti telekomunikacione usluge s većim stepenom bezbjednosti i zaštitom od sajber prijetnji. - Postizanje pune harmonizacije sa Direktivom 1972/2018 (EECC); - Doprinos u ispunjavanju završnog mjerila i privremeno zatvaranje poglavlja 10 	<p>Stvaranje uslova za privremeno zatvaranje poglavlja 10.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jačanje regulatornog okvira: Usvajanjem novog zakona, Crna Gora je unaprijedila regulatorni okvir u sektorу elektronskih komunikacija, omogućavajući efikasnije upravljanje tržistem i zaštitu korisnika. - Povećanje sigurnosti i zaštite podataka: Novi zakon implementira visoke standarde sigurnosti, posebno u kontekstu 5G mreža i zaštite ličnih podataka, što donosi sigurnije usluge za građane. - Promocija konkurenčije i digitalizacije: Zakon podržava konkurenčiju na tržištu i dalje ubrzava digitalizaciju, omogućavajući bolju dostupnost usluga, naročito širokopojasnog interneta i modernih telekomunikacionih rješenja.

Nacionalni plan za razvoj mreža za širokopojasni pristup internetu u Crnoj Gori	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje jaza u korišćenju širokopojasnog interenta koji postoji između urbanih i ruralnih sredina. • proširenje i modernizacija digitalne infrastrukture društveno – ekonomski rast u manje razvijenim sredinama 	<ul style="list-style-type: none"> -Ispunjavanje obaveza iz ključnih strateških dokumenata, kao što su: Srednjoročni program rada Vlade Crne Gore 2024-2027., Program ekonomskih reformi Crne Gore za period 2023-2025. godina, kao i Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2027. - Usklađivanje sa EU strategijama kao što je „Evropsko gigabitno društvo 2025“ -Dalji razvoj elektronskih komunikacionih mreža (sa posebnim naglaskom na razvoj mreža novih generacija) i omogućavanje pristupa internetu velikim brzinama -obezbijedjivanje univerzalnog pristupa digitalnim robama i uslugama, iskorišćavanje potencijala digitalne ekonomije, kao i korišćenje servisa e-uprave od strane svih građana i privrednih subjekata.
Strategija razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024–2028. godina	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obezbijedivanje održivosti univerzalne poštanske usluge i razvoj komercijalnih poštanskih usluga orijentisanih na korisnike/ce u konkurentnom i digitalnom okruženju • Podsticanje održivog tržišta poštanskih usluga Crne Gore u digitalnom okruženju • poboljšanje kvaliteta poštanskih usluga kroz skraćivanje vremena dostave, unapređenje korisničke podrške i veće poverenje u poštanski sistem 	<ul style="list-style-type: none"> -utvrđeni strateški ciljevi razvoja i unapređenja poštanske djelatnosti, kao i osnovna načela i smjernice za realizaciju strateških ciljeva razvoja poštanskog tržišta, poštanskih usluga, poštanske mreže i poštanske tehnologije u Crnoj Gori -održiv poštanski sektor uvođenjem zelene logistike, i smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu - efikasnija, održivija poštanska djelatnost, prilagođena savremenim potrebama građana i privrede

<p>Portal Jedinstvena kontakt tačka za usluge psc.gov.me</p>	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakši pristup tržištu novim preduzetnicima • Podsticaj (samo)zapošljavanju i prekograničnoj mobilnosti profesionalaca • Prilika za nižu cijenu usluga, kao i veći raspoloživi dohodak i odabir usluga • Kvalitet i inovativnost usluga • Doprinos većem privrednom rastu 	<p>Crnogorska JKT za usluge će služiti crnogorskim pravnim i fizičkim licima, a nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i pravnim i fizičkim licima koja imaju sjedište ili prebivalište na teritoriji država EEP.</p> <p>Jedinstvena kontakt tačka na jednom mjestu pruža korisne informacije o uslovima za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • registraciju biznisa i poslovanje • obavljanje uslužnih djelatnosti i profesija • poslovanje stranaca • poslovanje u drugim državama Evropske unije (EUGO mreža) <p>Cilj je olakšati pokretanje poslovanja i pristup tržištu usluga u Crnoj Gori.</p>
<p>Uspostavljen elektronski sistem evidencije čime će se omogućiti korisnicima da elektronski podnose zahtjeve (50 elektronski podnešenih zahtjeva na godišnjem nivou);</p>	<p>Očekivani efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje inovativnih tehnologija u procese izdavanja dozvole, • Skraćenje rokova za izdavanja dozvola. 	<p>Uvođenje elektronskog poslovanja poslovanja u procesu izdavanja dozvola koje će olakšati poslovanje pravnih i fizičkih lica.</p>
<p>Nastavak aktivnosti koji su se donosili na usvajanje CEFTA 10 odluka i jedne Preporuke</p>	<p>Kao rezultat aktivnosti u periodu, na sastanku CEFTA Zajedničkog komiteta održanog 9. oktobra 2024, usvojeno je 9 CEFTA odluka i jedne Preporuke i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odluka za Priznavanje AEO programa Kompanije/špediteri će sa pogodnostima koje su imali na domaćim tržištima uživati ove privilegije na svih 7 CEFTA tržišta. To znači brže i efikasnije 	<p>Napominjem da navedene odluke i Preporuka, još uvijek nisu pravosnažne sve do njihove publikacije u Službenom listu i njihovog stupanja na snagu</p>

	<p>carinske procedure, što dovodi do značajnih ušteda vremena i troškova.</p> <p>2. Odluka za olakšanje E-trgovine: Jedinstveni okvir će omogućiti preduzećima da neometano prodaju internet na svim CEFTA tržištima, što potrošačima olakšava kupovinu bez ograničenja.</p> <p>3. Odluka vezano za dostavu paketa: Nova pravila pojednostavljaju dostavu paketa između CEFTA strana, poboljšavajući regulatornu kontrolu uz uvođenje standarda EU za transparentnost cijena i kvalitet usluga.</p> <p>4. Odluka za sprečavanje neopravdanog geoblokiranja: Ova pravila osiguravaju da online trgovine ne mogu blokirati pristup web stranicama, proizvodima ili uslugama na osnovu lokacije i porijekla potrošača, omogućavajući neograničenu kupovinu na tržištima CEFTA-e.</p> <p>5. Odluka vezano za trgovinske aspekte prava intelektualne svojine (IPR): Harmonizovani standardi za intelektualnu svojinu će zaštititi i preduzeća i potrošače od krivotvorene robe, podstičući inovacije i čuvajući tržište CEFTA-e.</p> <p>6. Odluka za uspostavljanje elektronskog sistema za upravljanje rizicima: Elektronska razmjena podataka će osnažiti carinu da efikasnije usmjerava na visokorizične pošiljke, poboljšavajući sigurnost trgovine i ubrzavajući kretanje robe.</p> <p>7. Odluka za olakšavanje trgovine uslugama od strane turističkih agencija i turoperatora: Turističke agencije i turooperatori će dobiti lakši pristup svim CEFTA tržištima, stvarajući nove mogućnosti za rast i privlačenje više turista u region.</p> <p>8. Odluka vezano za mehanizam za rješavanje sporova (Dodatni protokol 7): Novi mehanizam za rješavanje trgovinskih sporova garantovat će pravičnost i transparentnost, jačajući poslovno povjerenje u implementaciju pravila CEFTA-e o olakšavanju trgovine.</p>
--	---

	9. Preporuka za olakšavanje osiguranja od autoodgovornosti: Pojednostavljeni procesi osiguranja motornih vozila	
Priprema predloga Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju	<ul style="list-style-type: none"> • unapređenje pozicioniranosti politike regionalnog razvoja • unapređenje koordinacije politike regionalnog razvoja i jačanje saradnje sa lokalnim samoupravama • jačanje uloge Partnerskog savjeta za regionalni razvoj 	Bolja pozicioniranost politike regionalnog razvoja
Program za razvoj i promociju zanatstva za 2024.godinu	<p>Očekivani efekti Programa za 2024.god.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povećanje broja registrovanih zanatlja, • jačanje konkurentnosti postojećih zanatlja, • podsticanje preduzetništva kod žena i mladih; • podrška zanatljama početnicima. 	Nastaviti sa podsticanjem razvoja zanatstva kroz pružanje finansijske podrške zanatljama za nabavku opreme i alata namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti.
Unaprjeđenje zakonodavnog okvira koji reguliše zanatsku djelatnost - donošenjem novog Zakona o zanatstvu i podzakonskih akata	<p>Efekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harmonizacija nacionalnog zakonodavstva sa propisima Evropske unije u oblasti zanatstva, što je i obaveza Crne Gore u procesu pristupanja EU, u okviru Poglavlja 3- Pravo osnivanja i sloboda pružanja usluga, • Uređenje uslova za sticanje statusa zanatlige, poslova zanata, pozicije i statusa Zanatske komore Crne Gore u dijelu registracije zanatlja i vođenje Registra zanatlja u elektronskom obliku 	Donošenjem novog Zakona o zanatstvu će se regulisati i unaprijediti uslovi za obavljanje zanatske djelatnosti u Crnoj Gori.
Program jedinstvenog tržišta - Single Market Programme - SMP 2021-2027	<ul style="list-style-type: none"> • crnogorskim malim i srednjim preduzećima, ali i institucijama omogućava se da u potpunosti iskoriste sve mogućnosti funkcionalnog jedinstvenog tržišta EU; 	Nastavak promocije EU programa SMP, kao i pojedinačnih poziva u okviru njega.

	<ul style="list-style-type: none"> razmjenjujemo iskustva i ideje kroz saradnju sa susjedima, ali i sa svim državama članicama Evropske unije i šire; <p>povezujemo privrednike iz CG putem poslovnih susreta sa ino partnerima, jačajući njihovu internacionalizaciju i unapređujući njihovu spremnost izlaska na ino tržišta;</p>	
Registrar podsticajnih mjera za investicije i Registrar nameta	<ul style="list-style-type: none"> 61 podsticajnih mjera koje su domaćim i stranim investitorima dostupne 1.700 grupisanih i preko 25.000 razvrstanih nameta, koji su preuzeti iz preko 780 zakonska i podzakonska akta 	<p>Nastaviti sa promocijom i ažuriranjem Registara</p> <p>Podaci su koristan input kako privredi za planiranje poslovanja, tako i javnoj upravi za planiranje politika u ovoj oblasti;</p>
Posebni program ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore (ekonomsko državljanstvo)	<ul style="list-style-type: none"> ukupno 1.113 aplikacija 16 projekata na Listi razvojnih projekata u oblasti turizma 444,32 miliona eura ukupna planirana investicija, sa ukupno 2,764 smještajnih jedinica visoke kategorije sa mogušnošću otvaranja novih 1,847 radnih mjesta 	Mogućnost uvođenja novog Programa ekonomskog državljanstva sa ciljem privlačenja stranih investicija koje će intenzivirati razvojne projekte u sektoru turizma, poljoprivrede i prerađivačke industrije
Potpisan Memorandum o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država	<p>Glavni efekti Memoranduma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država mogli bi se svesti na sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jačanje ekonomskog partnerstva: Memorandum učvršćuje ekonomske veze između dvije zemlje, naglašavajući dugoročno partnerstvo i povjerenje. Podsticanje investicija: Memorandum stvara povoljnije okruženje za američke investitore, ohrabrujući ih da prepoznaju Crnu Goru kao sigurnu destinaciju za ulaganja, uz naglasak na transparentnosti i borbi protiv korupcije. Proširenje trgovine i privredne razmjene: Očekuje se unapređenje bilateralne trgovine i prilika za crnogorske i američke kompanije, što može doprinijeti ekonomskom rastu obije zemlje. 	Memorandum je jedan od ključnih rezultata dugogodišnjeg zajedničkog djelovanja te predstavlja osnov daljeg povezivanja između privrednih sektora dvije države.

4. Povezivanje ključnih sektora: Saradnja će omogućiti bolje povezivanje sektora kao što su energetika, sigurnost investicija i trgovinska politika, što bi moglo stvoriti nove prilike za razvoj.

5. Podrška regionalnoj stabilnosti: Šireći saradnju u oblasti ekonomске stabilnosti, ovaj Memorandum može dodatno doprinijeti stabilnosti i napretku regionalne ekonomije.